

veielse, der som Regel bliver Andragender til Del, og man kunde altsaa, som den ærede Ordfører sagde, vente, at der kunde tilskydes $\frac{1}{3}$ af Beløbet. Naar jeg alligevel har tilladt mig at stille Forslag om et større Beløb, saa er dette grundet i de Forhold, som jeg tror, det høie Thing vil indrømme ere til Stede ved Esbjerg, og som ere anderledes der end noget andetsteds i Landet, hvor der kan være Tale om Oprettelsen af en saadan Skole. Det maa vel erindres, at Esbjerg By tæller i Diebliffet 3,000 Indvaanere og er paa Vej til det fjerde Tusinde, medens der for 20 Aar siden paa samme Sted kun fandtes 2 mindre Gaarde. Denne By har altsaa reist sig meget hurtigt, og det er ubelukkende begrundet i de Arbejder, som der ere foretagne, i Bygningen af Havnen og hvad dermed staar i Forbindelse. Men uagtet vi kalde Esbjerg for en By, er den dog ingen By. Den er en Agglomeration af Bygninger og Mennesker, men som tilhører en fattig vestjyds Landkommune. Følgen er, at Alt, hvad der foranlediges ved en saadan pludselig Opstaaen, og alle Udgifter, som dermed ere forbundne, kastes over paa denne Landkommune, som dog faktisk ved Esbjergs Havn ikke har opnaaet væsentlig større Fordele end det øvrige Land. Esbjerg er saa lidt en By i Lighed med andre Byer her i Landet, at der ikke findes et eneste stort Handelshus. Uagtet Esbjergs Havn er bygget for at fremme Handelen ad den Vej fra hele Landet, tør man dog nok sige, at der fra visse Sider gjøres, hvad der kan, for at forhindre, at den bliver en virkelig stor Handelsby. Den kæmper sig haardt frem. Den Maade, hvorpaa Byen er fremstaaet, er ikke den, at velhavende Folk have anbragt deres Kapitaler der. Tværtimod er det en Befolkning, som er kommen dertil uden Midler, kun kaldt dertil ved Arbejde, og efterhaanden som Arbejdet er frettet frem, og Arbejderne have samlet sig, har man været nødsaget til at bygge Boliger for dem. Tilbels har naturligvis Haandværkerstanden, som blev kaldt til disse Arbejder, set sig i Stand til lidt efter lidt at bygge sig Boliger. Landkommunen har i en Række Aar andraget hos Regjeringen om, at den maatte blive skilt fra Esbjerg, at Esbjerg maatte oprettes som en selvstændig Kommune, og den paagældende Landkommune har tilbudt i en ikke ganske ubetydelig Række Aar, jeg tror i 10 Aar, at hde væsentlige Tilskud til den ny Kommune, naar denne maatte blive selvstændig stillet, men den har bestandig faaet Afslag, og dette Afslag er bestandig motiveret derved, at selv om Kommunen, altsaa i Aar

bidrog det, den havde tilbudt, vilde Esbjerg By dog ikke være i Stand til at bære sine egne Udgifter efter de 10 Aar, den vilde ikke kunne staa selvstændig efter den Tid uden Tilskud. Det er altsaa fra selve Regjeringens Side indrømmet, at man har kastet en meget væsentlig Byrde over paa denne Landkommune. Naar man nu siger, at de skulle selv tilbels skaffe Penge tilveie til en saadan Bygning, som her forlanges, er der dertil at sige, at de i denne By forholdsvis mere trænge til en saadan teknisk Skole, fordi Indbyggerne for en stor Del bestaa af Haandværkere, der ingen anden Maade have at bringe deres Børn i Vej paa end ved at skaffe dem Kundstaber, hvormed de kunne drage ud i Verden. 3 andre Byer bringes Tilskud tilveie fra Kommuneraadet selv eller fra velhavende Indvaanere, men det er man ubelukkig fra i denne By; thi her findes af velstaaende Folk aldeles ikke andre end de saa Statsembedsmænd og de saa Embedsmænd, der tilhøre „Det forenede Dampskibsfelskab“. Ellers er det mindre bemidlede Folk, der lidt efter lidt have skaffet sig Tag over Hovedet, Folk, der have Arbejde ved Havnen, og hvad dermed staar i Forbindelse, og som ere ude af Stand til at skaffe frivillige Bidrag tilveie i større Omfang til slige Formaal. Jeg skal oplyse, i hvilken Grad Byen tiltager, hvor stærkt Trangen er til Hjælp. I 1884 fandtes der i Esbjerg By 239 Børn; i mindre end 5 Aar er Antallet vokset til 435, det vil sige med over 80 Procent. — Lutter Børn af ubemidlede Familier, som maa søge at bringe deres Børn i Vej ved at bibringe dem Kundstaber paa den ene eller anden Maade; men dette kan kun ske ved Bistand udefra. Der er som sagt Vanskelighed til Stede for at tilveiebringe frivillige Bidrag. Men der er et Moment, der gjør det endnu vanskeligere, og det er, at alle disse Bygninger, som rumme Familierne, ere fremstaaede ved Laan andet Steds fra, ved Hjælp, ved dyre Penge, ved at Haandværkerne gjenfædig have ydet hinanden Laan eller have arbejdet for hinanden, og ved Laan udefra. De ere ude af Stand til at ordne deres Pengeaffærer som i andre Byer ved at indtræde i Kjøbstads-Kreditforeninger og faae Laan i Spareklasser, fordi Esbjerg nu ikke er en gnekken By. De kunne heller ikke træde ind i Husmandskreditforeningerne, fordi en stor Del af deres Bygninger dog maa tageres til en høiere Værdi, end det er tilladt Panter at have, paa hvilke der gives Laan i disse Foreninger. Da det ikke er en By, ere de henviste til at søge Laan i Landkreditforeningerne, forsaavidt